

Otevřít oči

List pro vyučující

1. Úvod
2. Pracovní listy – Teorie
3. Film
4. Pracovní listy – Úkoly

Úvod

Lekce se věnuje historii a současné situaci v Iráku - vysvětluje tak potřebu pomoci tamním obyvatelům (mj. i od Lékařů bez hranic).

Seznamte žáky s průběhem lekce a zdůrazněte důvody, proč mají dávat pozor.

Teorie

Projděte s žáky obsah pracovních listů s historií Iráku - text si mohou přečíst sami nebo může sloužit jako podklad pro výklad.

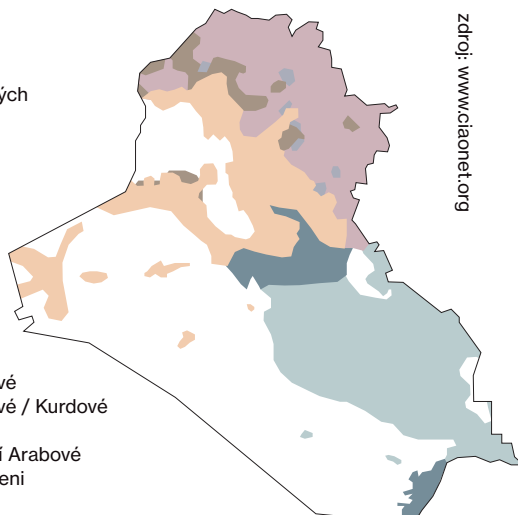
Možné otázky na úvod: Co se žákům vybaví jako první, když se řekne Irák?

Ve třetím úkolu se žáci budou snažit odpovídat na komplexní otázky, proto je ve výkladu **vhodné zdůraznit nestabilní situaci v zemi a etnickou i náboženskou různorodost** (viz mapka)

(10 minut)

Rozložení etnicko-náboženských skupin a hlavních kmenů v Iráku

- Kurdové
- Sunnitští Arabové
- Sunnitští Arabové / Kurdové
- Šiitští Arabové
- Šiitští / sunnitští Arabové
- Sunnitští Turkmeni
- Řídce osídleno

Film

Během projekce si žáci mohou dělat poznámky o tom, co jim nebylo jasné nebo co je zaujalo → po zhlédnutí se k nim můžete vrátit.

(15 minut)

Úkoly

Nechte žákům čas zpracovat úkoly, následně je projděte a zkontrolujte.

Při nedostatku času se mohou úkoly 1 a 2 zpracovat doma a v hodině se věnujte pouze úkolu č. 3.

Na závěr nechte prostor pro diskusi a shrňte význam hodiny.

(20 minut)

Řešení

úkol č. 1

vnitřně vysídlený: osoba utíkající ze svého domova, ale nepřekračující přitom hranice vlastní země

migrant: osoba pohybující se v prostoru - může být motivována různými důvody, přesun může trvat krátkou či delší dobu, v mezinárodním právu definice tohoto termínu neexistuje

uprchlík: osoba, která opustila svou rodnou zemi, do které se nemůže vrátit, protože jí hrozí nebezpečí kvůli jejímu původu, náboženství, národnosti či příslušnosti k určité sociální nebo politické skupině

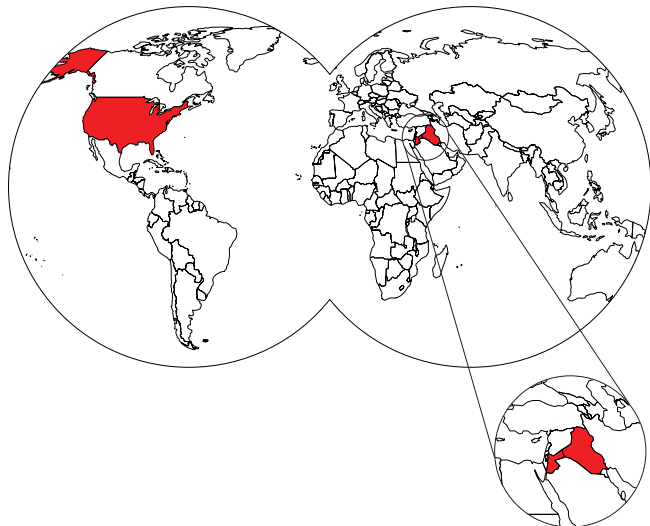
azylant: cizinec, kterému byl udělen azyl - ochranný status, který stát poskytuje státnímu příslušníku třetí země nebo osobě bez státní příslušnosti v souvislosti s rizikem jejího pronásledování

úkol č. 2

Irák (Mosul) - arabština (kurdština) - šíitský islám

Jordánsko (Ammán) - arabština - sunnitský islám

USA (Austin) - angličtina - křesťanství

úkol č. 3

Hospodářství a chudoba Iráku

Ropa tvoří téměř 95 % státních příjmů. Vývoz ropy byl v ale průběhu let ovlivněn ozbrojenými konflikty i mezinárodními sankcemi, což pro takto jednostranně zaměřenou ekonomiku představovalo velké problémy. Válka také v zemi poničila infrastrukturu a nestabilní situace nepředstavuje vhodné prostředí pro příchod zahraničních investorů a rozvoj obchodu.

Válka má negativní dopad i na školství. Mnoho škol bylo zničeno, přesuny obyvatel komplikují nebo úplně znemožňují školní docházku. Ze země během válečného konfliktu emigrovala velká část univerzitních pedagogů.

Hranice Iráku

Úrodné území kolem řek Eufrat a Tigris bylo lákadlem pro mnoho kmenů. Po několika tisíciletí tu proto žilo mnoho etnik. Hranice dnešního Iráku byly vytyčeny v roce 1920 britskou nadvládou. Hranice „podle pravítka“ ale zřídka kdy respektují přirozené rozdělení území podle osídlení jednotlivými etniky.

Irák získal nezávislost v roce 1932, od té doby se ale potýká s problémy způsobenými diverzitou svého obyvatelstva - sever země obývají Kurdové s ambicí vytvořit vlastní stát (přesahující i na území Turecka, Íránu a Sýrie) a situaci ještě více destabilizovala přítomnost skupiny Islámský stát, jejíž ambicí bylo vytvoření samostatného státního útvaru.

Náboženství Iráku

Iráčané jsou z 95 % muslimové - přibližně z 2/3 šíité a z 1/3 sunnité. I přes šíitskou většinu zemi po několika generacích dominovali sunnité, Saddám Husajn byl také sunnita. To vedlo k napětí a několika krvavým střetům, jako byl například masakr v Dudžajlu v roce 1982. Mezi náboženské menšiny patří křesťané (1 %) a jezidi (1 %), kurdské obyvatelstvo se zároveň hlásí i k řadě dalších náboženství (zoroastrismus apod.)

Rozsah péče Lékařů bez hranic v Iráku

Lékaři bez hranic jsou mezinárodní nezávislá zdravotnická a humanitární organizace. Poskytují pomoc v konfliktních oblastech, po přírodních katastrofách a při epidemiích. Působení Lékařů bez hranic se řídí lékařskou etikou a zásadami nestrannosti, nezávislosti a neutrality.

V Iráku pomáhají zejména vnitřně vysídleným lidem v uprchlických táborech, poskytují péči o matku a dítě a psychologickou podporu. V zemi působí od roku 2003.

Tipy a doporučení

Podívejte se na film s předstihem.

Nezapomeňte před hodinou zkontrolovat funkčnost techniky.

Více informací naleznete v literatuře v sekci zdroje.

Zdroje

Martina Ponižilová
Irák
Nakladatelství Libri
2011

Tim Marshall
V zajetí geografie
Rybka Publishers
2018

Novinky.cz
Speciál Irák

Člověk v tísni
Vzdělávání po odchodu IS

Encyklopedie migrace
Etnické a náboženské menšiny Iráku

Lékaři bez hranic
Humanitarian concerns about possible war in Iraq, Reflections on the Iraq war (pouze v angličtině)

The UN Refugee Agency
Iraq refugee crisis explained (pouze v angličtině)

CIA Factbook
Iraq (pouze v angličtině)